

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 125.

CHICAGO, ILL., PETEK, 8. AVGUSTA — FRIDAY, AUGUST, 8, 1924.

LETNIK XXXIII.

Velik kat. dan na Eveleth-u, Minn.

(Izvirno).
(Dalje.)

Kadar kje ustrelili kakega kozla kak protestantovski duhovnik, ali bodisi katerekoli druge sekte, ki imajo vse drugačne pravila za življenje kot kat. duhovniki. — Naši listi na Lawndale oprtijo to katoliški duhovščini. Ne zapiše take novice, da jo je storil protestantovski duhovnik ali kdo drugi, pač pa z debelimi črkami: Kristusov namestnik itd. Samo, da s tem netijo tudi proti naši slovenski kat. duhovščini sovraštvo. Niti ne povedo h kaki sekci pripada dotični duhovnik, samo, da bi javnost mislila, da je bil katoliški duhovnik. Dragi moji, to se dela namenom, da se omeji zaupanje do naše duhovščine. Vidite torej, kako je vplival protivovski tisek na naše nekaj veri tako zvesto ljudstvo? Ali vidite, kako veliko škodo je napravil sovražni tisek na polju slovenstva?

Kako prav je imel papež Pij IX. ko je zaklical kat. svetu: "Zastonj zidate cerkve, šole in ustanove, ako ne znate rabiti tiska!"

Jasni dokaz, ki potrjuje do pičice ta izrek imamo med seboj Slovenci sami. Sovražniku smo pustili to orožje, da

je z njim pokončeval in uničeval delo naših rok.

Se ne dolgo, je Prosveta zapisala to le: "Na prste ene roke preštejete lahko vse tiste, (misli cerkve), ki so se ustanovile odkar raste in cvete S. N. P. J." — Ali veste kaj to pomeni? To pomeni od tistega časa, odkar imajo socialistični dnevniki. Da dragi rojaki, Prosveta, Gl. Svobode in Gl. Naroda, ti listi vam ne vabijo naših rojakov v cerkev. Ti jih trgajo proč od nje. S svojim pisarjenjem proti duhovnikom in veri so naredili velikansko škodo, tako škodo, da bo vzelo leta in leta preden jo bomo popravili.

Pomoč proti temu je ta, da moramo katoliški Slovenci od slej bolj upoštevati katoliško časopisje, ki vodi proti kvarljivemu delu sovražnega tiska krepko ofenzivo. Katoliški tisek se bori za naše koristi. Bori se za naše cerkve, ki smo jih po naših naselbinah pozidali z našimi krvavimi žulji. Bori se za naše kat. društva in jednote. Kat. časopis je nosilec naših idej, katere usajuje v srce našega ljudstva. Torej vrši misijonsko delo, ali torej ne zasluži Vaše podpore? Zasluži jo!

Rojaki, odpirajte vrata vaših hiš katoliškemu časopisju. Pokažite mu vhod tudi v hiše vaših sosedov, agitirajte za katoliško časopisje vseh povsod. Kajti pribijam in povdarjam, da edino katoliško časopisje je tista sila, ki bo treščila vse dosedanje pekleno delo nasprotnikov sv. vere, naših cerkva, naših duhovnikov, naših kat. društev in jednot ob tla. Druge pomoči ni. Zato je dolžnost vseh nas, da vprežemo za napredak naših kat. društev, jednot in župnij katoliško časopisje, ga pošljemo v boj proti sovražniku, da reši, kar se še rešiti da. Rojaki razmišljajte

te o tem, kar sem vam govoril in vzemite si k srcu!

(Občinstvo je njegovemu govoru dolgočasno pritrjevalo.)

Predstavitelj Mr. Peterlin je govornika lepo zahvalil za resnične in odločne besede, ter je občinstvu priporočal, da naj si govor vzamejo k srcu in naj skušajo uravnati svojo tendenco do predmetov, o katerih je govornik govoril. Nato je pa predstavil občinstvu Very Rev. John Schifferja slov. župnika iz Chisholma, Minn. Njegov govor se je dotikal socialnega dela našega naroda. Obenem je navzočemu občinstvu podajal važne nasvete za praktično življenje. Povedal je, da katoličani smo vedni graditelji miru, ki je nauk Gospoda Kristusa. Dalje je omenjal prve slovenske pionirje med njimi Rt. Rev. Fran Buha, ki je toliko storil za svoj narod in za druge narode v državi Minnesoti. On je pokladal temelj vsemu življenju našega naroda in naši dični K. S. K. Jednoti. (Govornik je bil večkrat prekinjen z burnim ploskanjem).

Dalje je pa tudi povdaril, koliko je slovensko ljudstvo, ki je prišlo čez morje prispevalo h ameriški prosperiteti in civilizaciji. Dalje je opomnil tudi na navzoče, da kat. Slovenci v Ameriki moramo gledati za povzdigo lastnega kat. tiska, katerega moramo podpirati, ako tudi nas pri tem boli v žepu. Katoličani so boljši vzor človeka državljanu. Katoličan je zanesljiv, je pošten in radi tega priporočljiv. Zato Slovenci, bodimo složni zlasti ob času volitev. Podpirajmo domače kandidate iz naših lastnih slovenskih vrst. Bodite zvesti sv. Cerkvi, spolnite verske nauke in bodite dobri državljanji!"

Govoru Fathra Schifferja je občinstvo dolgočasno ploskalo. Škoda le, da nimamo njegovega krasnega govora v celoti.

Nato je nastopil mešani pevski zbor in je zapel krasno pesem: "Oj hišica očetova."

Predsednik shoda, je zahvalil predgovornika Very Rev. J. Schifferja za krasne besede, kakor tudi pevsko društvo, ki nastopa in s svojimi točkami zabava občinstvo. Nato je pa pozival k besedi Mr. Josip Zalarja gl. tajnika K. S. K. J., kateri je nastopil burno pozdravljen. Tudi za njegov krasni govor je nam žal, da ga nimamo v celoti, ker govoril je jako navdušeno in navzočemu občinstvu je naslikal K. S. K. J. tako kot v resnici je in obenem je povedal še marsikaj drugega, ki se direktno tiče našega naroda v tej novi domovini. Najzanimivejši del njegovega govora je bil, ko je govoril o početku slavne K. S. K. Jednote. Z glasno povdarjajočim glasom je povdaril, da je tisti človek, tista markantna oseba, ki je prva sprožila misel za to danes tako mogočno in ugledno K. S. K. J. danes navzoča na tem veličastnem

RAZNE VESTI.

— New Orleans, La. — Novo izvoljeni predsednik v Meksiki Elias Galles, je podal svojo prvo izjavo, v kateri pravi, da je Meksika videla zadnjo revolucijo. Toraj bo po njegovi izjavi vendar enkrat mir med meksikanskim narodom. (Bomo videli.)

— Bremerhaven, Nemčija. — Charles E. Hughes, državni tajnik, se je dne 5. t. m. ukral na parnik President Harding, na katerem se vrača v domovino.

— Berlin. — Ločitev zakonov se v Nemčiji množe. Po zadnjem statističnem izkazu lu se je število podvojilo v teku desetih let. Poročilo tudi pravi, (če je res), da so po največ moški krivi, da se ločitev zakonov tako množi.

— San Francisco, Cal. 5. avg. — Včeraj zvečer so zapazili 275 milj severno od tukaj signale neke parne jarnobornice, domnevajo, da je Saginaw, ki je krožila po vodi brez kontrole. Na nevarnost je opozorjala tam se nahajajoče parnike, potom signala z raketami.

— Sofija, Bulgarija. — Bivša agrarna ministra v Bulgariji v Stambouliskem kabinetu, Athanasov in Stojanov, sta radi boleznii bila premeščena iz zapora v bolnišnico, odkoder se jima je pa posrečilo pobegniti. Domneva se, da sta jo popihala čez mejo v Jugoslavijo.

— Mount Holly, N. J. — Štiri osebe so bile na mestu mrtve, ko je avto v katerem so se vozili kolidiral z ekspresnim vlakom Pennsylvania železnice.

— Kentuky ima že več junakinj, sedaj so pa še poleg drugih pripisali 16-letno juvažko dekle Miss Dora Zeigler, kateri je v nevarnosti za svoje lastno življenje, rešila tri potapljačoe se otroke iz varljive reke Ohio.

— Neapelj, Italija. — Križarka Trenton, ki je last Zdr. držav, je dobila povelje, da se ima takoj podati v Perzijo, kjer bo sprejela truplo umorjenega podkornjula Imbria ter ga pripeljala v domovino.

— Washington, D. C. — Iz poročila vojnega oddelka je razvidno, da se je letos vpisalo 33.544 mož, v 27 civilnih vežbaliških kampih.

— Tokio. — Odbor, kateri je bil odbran, da reorganizira japonsko armado, je zmanjšal armado od 21. na 16 divizij.

— Rim. — Od tukaj poročajo, da je skočila neka populčna kara iz tira, ki je imelo za posledico 6 mrtvih in 40 ranjenih.

— New York. — Prvih šest mesecev letošnjega leta, je bilo usmrtenih že 8.100 oseb po avtomobilskih nesrečah v Ameriki.

shodu, ki je pred skoro 32. leti napisal apel na slovenski narod v Ameriki:

"Slovenci združimo se v katoliški jednoti!" In ta markantna oseba je Very Rev. Fathra Šavs dekan! (Občinstvo je pri imenovanju Fathra Šavs dolgotrajno navdušeno ploskalo.)

(Dalje sledi.)

VELIKA NEVIHTA V CHICAGI IN MILWAUKEE.

Tri osebe umrle — posledica vročine, ki je dosegla točko 92 stopinj.

Chicago je na večer od 5. do 6. avgusta obiskala zopet huda nevihta, katera je poplavlila več sto kleti in stanovanj, ceste so izgledale kakor deroče reke, promet s karami je bil ustavljen.

Do 5. ure dne 5. avgusta so bili zaznamovani trije smrtni slučaji radi vročine, deset oseb je pa bilo omamljenih, katere so pa spravili k sebi. Gasilci so bili zelo zaposleni, ker v enomer so bili klicani, da so iz stanovanj izsesavali vodo. Neki človek, kateri je dal naslov 359 N. Hamilton ave., je telefoniral, da je že do pasu v vodi v stanovanju, če ne pridejo takoj, ne bo mu mogoče več telefonirati. Na nekaterih krajih je stala na ulici tri do štiri čevlje visoko voda.

Iz Milwaukee tudi poročajo o hudem neurju, ki je napravil veliko materialne škode, brzojavno in telefonsko napeljavno potrgal, napravil tudi škodo na polju. Parniki ki so se nahajali za časa nevihte na jezeru, so prestali veliko strahu, posebno parnik 'United States', kateri je imel na krovu 100 potnikov in je zadel v sredno kamenito podstavo pod mostom, ki pelje čez reko, tako, da je zajezil reko in onemogočil kretanje drugih parnikov. Več kot eno uro so se mučili, da so ga izvlekli iz neprijetnega položaja.

MEDZAVEZNIŠKA REPARACIJSKA KONFERENCA V LONDONU.

Prva seja v navzočnosti nemških delegatov.

London. — Prva seja medzavezniških delegatov kateri so tudi nemški delegatje pristopovali, je pokazala prav zadovoljno lice. McDonald, je pozdravil doše Nemce ter jim obljubil, da se bo potrpežljivo poslušalo na njih izjave ozioroma želje, pač pa prosi, naj se ne trati čas po nepotrebem.

Kancler Marx, je rekel, da so prišli na to konferenco za najboljšo voljo in željo, da pomagajo kar je v njih moči, za izboljšanje razmer v Evropi. Izjavil je, da oni so mnenja, da je Dawesov reparacijski načrt za dosego te tako važne točke, najbolj upapolna podlaga. Obljubil je, da takoj ko bode trgovsko stanje v Nemčiji vpostavljeno, se bodo vrgli z vsi močjo na delo za izpeljavo obligacij po Dawesovem načrtu.

— Chicago. — William H. Maclean okrajni komisar, je v stanovanju v North Shore hotelu v torek večer ob 7.30 na naglo umrl. Vzrok smrti ni objavljen. Mr. Maclean je bil advokat, udeleževal se je tudi političnih bojev in zastopal republikansko stranko.

Iz neodrešene domovine.

KAKO SE POSTOPA Z NARODNIMI MANJŠINAMI. — BLAZNA ZAHTEVA FAŠISTA FARRINACCIJA. — DRUGE VESTI.

Predvojna Italija ni poznala narodnih manjšin, zato se ji tudi ni treba bilo baviti z manjšinsko politiko. Še le s priklopitvijo naših dežel in južne Tirolske je prišlo pod njeno okrilje toliko ne-Italijanov, da je postalo manjšinsko vprašanje za njo pereče. Naravno, da je več vidikov, po katerih se lahko to vprašanje rešuje. In kako Italija to vprašanje rešuje, posnemamo iz "Goriške Straže" z dne 17. julija.

1. Narodna manjšina se mora brezobzirno ugonobiti, ker je nevarna ali nezaželjena.

2. Narodni manjšini se priznava, da ima samolastno kulturno življenje, katerega se ji ne sme nasilno zatreti, katerega se pa more kolikor mogoče omejiti in ovirati.

3. Narodni manjšini se prizna pravica do popolnoma svobodnega narodnega in političnega razvoja; država se brezpogojno odpove raznarodovanju manjšine.

Ministrski predsednik Mussolini je dal zagotovilo glede svobode državnoborskih volitev, a mesto svobode smo dobili nasilje. Min. preds. je tudi obljubil svobodno razvijanje naših društev, kar je pa uničil znani odlok videmskega prefekta. Neštetokrat smo na lastni koži morali občutiti dvoličnost italijanske politike, saj smo v teh petih letih nebrojkrat bili britko razočarani, ko je prijazen obljubam iz Rima sledil bič iz Vidma ali katerega drugega manjšega središča.

Dokler vlada ne bo spoznala, da postopanje z narodno manjšino ni samo upravno, temveč odlično politično vprašanje za katerega rešitev mora sama prevzeti odgovornost, ne bo ta rana ozdravljena, ter bo zadala manjšini, a tudi državi pogubno škodo.

Smrtna kosa.

V Tržiču (Monfalcone) je preminul 7. julija zadet od kapi v kopolji, širom Slovenije dobro znani lesni trgovec g. Josip Goljevšček. — Dne 8. julija je preminula v Gorici po dolgi mučni bolezni v najlepši dobi, stara komaj 23 let gospodična Alojzija Likar, učiteljica v Podbrdu. — N. v m. p.

Promocija.

Dne 11. julija sta bila promovirana na živnozdravniški visoki šoli v Napolju na čast doktorja živnozdravništva g. Josip Stemberger iz Goč pri Vipavi in g. Mirko Legiša iz Mavhinj pri Trstu.

Kaj zahteva poslanec Farinaccij — fašist.

Poslanec Farrinaccija pozna najo že vsi kot strastnega in nasilnega fašista. Ko je bil predstavljen pred kratkim kralju Emanuelu, je kralj dejal: "Kdo v Italiji ne pozna Farinaccija?"

Ta srditi poslanec zahteva sedaj, da izda vlada odlok, ki naj vsem "narodnim sovražnikom" (t. j. vseh voditeljem opozicije) prepove se ganiti

iz domače hiše. Če pa pobegnejo nasprotniki in inozemstvo, naj izgube italijansko državljanstvo. — Temu gospodu se gotovo malo meša.

Osebna vest.

V tržaški bolnišnici leži težko bolan g. nadučitelj Alojzij Verč. G. Verč je dolgo vrsto let služboval v Kanalu, zadnji čas pa v Šmartnem.

IZ SLOVENIJE.

Umor ali samomor.

Ig in okolico razburja čudno odkritje. Ljudje so našli na travniku ob vasi truplo mlade pastarice Rozalije Grum, ki je bila uslužbena pri nekemu tamošnjemu posestniku. Truplo je ležalo na mestu le nekaj ur. Po vasi gredo čudne govorice, da je bilo dekle nosno in da si je samo vzelo življenje. Zdravniška obdukcija bo pokazala, kaj je na stvari.

Požar na Selah.

Požar pri Ptujju je v petek dne 18. jul. izbruhnil na posestvu vdove Barbare Sardinšek. Požar je bil vsled hitrega prihoda požarne brambe hitro pogašen, vendar je pustil za sabo veliko škodo.

Umrli so v Ljubljani:

Uršula Barborič, gostilniška uslužbenka, 78 let. — Franc Cerar, šolski učenc, 10 let. — Albina Jelnicar, pletilka, 16 let. — Alojzij Hočevnar, delavec, 71 let. — Ivan Tomnja, ključavničarski vajenec, 16 let. — Matija Trampuš, nadoficijal v p. 60 let.

Pevka gobavih.

Oboževana londonska umetnica Jane Aylwin je pustila gledališče in je šla v Indijo, da bo pela tam gobavcem. Rekla je, da ti največji nesrečniki bolj potrebujejo umetniško tolažbo kakor pa razvajeni Londončani. Obenem se bo posvetila skrbstvu teh ubožcev. Gotovo posnemanja vreden namen.

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljate so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dobitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštino:		
500 — Din.	\$ 6.70
1.000 — Din.	\$ 13.05
2.500 — Din.	\$ 32.50
5.000 — Din.	\$ 64.50
10.000 — Din.	\$ 128.00

100 — Lir.	\$ 5.10
200 — Lir.	\$ 9.85
500 — Lir.	\$ 23.75
1.000 — Lir.	\$ 46.25

Pri pošiljstvih nad 10.000 Din. i nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljate na kažejo po cenah onega dne, ko m sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljate naslovite na—SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & CEŠAREK 70—9th AVE, NEW YORK, CITY

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovencev ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovencev established 1891. Edinost 1914.

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

— PUBLISHED BY: —

Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasov na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA: Za Zedinjene države za celo leto\$4.00
Za Zedinjene države za pol leta\$2.00
Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto\$4.75
Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta\$2.50

SUBSCRIPTION: For United States per year\$4.00
For United States per half year\$2.00
For Chicago, Canada and Europe per year\$4.75
For Chicago, Canada and Europe per half year\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879."

Ali opazujete?

Profesionalni politikarji so pridno na delu. Wall Street, ki je glava vsega republikanskega gibanja zna brenkati vedno na tisto struno, katere glas je javnosti najbolj priljubljen. Ali ste opazili zadnje dni kako spremembo med ameriško javnostjo? Tupatam morda je kdo opazil, kaj se godi. Ste opazili, da se te dni hitro dviga cena pšenici in drugemu žitu? Tekom treh tednov je pšenici narastla cena za celih 61c. Prodajala se je po 98c. danes je \$1.59 bušelja.

Kaj je vzrok temu? Ničesar drugega, kakor tole: Volitve se bližajo. La Follette dela velikanske obljube v svojem progresivnem programu. Demokratov je tudi veliko. Vse to pa staro republikansko gardo plaši. Ako ta zgubi pri jesenskih volitvah, bo zgubil vred z njo Wall Street, ki to stranko podpira. Zato je treba med narodom pridobiti simpatij. Sčem se jih naj pridobe? Pri farmarjih z ničem bolj ne, kakor to, da dvignejo ceno žitu in drugim poljskim pridelkom. Farmarjem se bo s tem stara stranka prikupila in ji bodo v jeseni v veliki večini oddali svoje glasove. Treba je znati pa gre, tako si mislijo gospodje z Wall Streeta.

Ali je pa republikanska stranka res za farmarja? Kaj je storila za farmarje tekoma zadnjih štirih let? Obljubovala je od leta do leta, storila ni pa nič. Mali in srednji farmarji so bankrotirali na debelo in kdo je bil tega kriv, ali ne stara garda, ki je vladala? — Toda danes je prišla ta stranka med tiste farmarje, katere je za nos vlekla z raznimi obljubami, z drugo masko in jim dvignila ceno na njihovem žitu in jih hoče s tem navezati nase, da bi volili za njo. Po zmagi bodo pa farmarji zopet lahko čakali in se bodo morali zadovoljiti s samimi suhimi obljubami.

Opazujte potek letošnjih volitev in staro republikansko stranko, pa boste videli, če ne bo tako kakor pravimo.

Strah pred roparstvom v zraku.

Bankirji so v strahu, da roparstvo v zraku postane velik, težak problem za bodočo policijo. Za udeleževanje tega strahu imajo konkretne vzroke. Kajti transportacija denarja se bo radi hitrejšega prevoza v kratkem oddala zračnemu prometu.

Roparji in banditi se bodo pri tem brezdvomno poslužili napada s zrakoplovom na zrakoplov. Pa tudi napadi so možni, namreč s kopnega z dalekosežnim strojnim topičem, ki lahko spravijo zrakoplov na zemljo in ga oropajo. Napad je mogoč z drugega zrakoplova z bombami in drugimi sredstvi. Roparji se hitro poslužujejo najnovejših iznajdb za svoje napade.

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

Veter je pihal v nasprotno smer in niti on niti Sivka nista tega zaduhala. Tu pa je Kazan opazil, da se je v človekovih rokah zasvetil v solncu predmet, ki bljuje ogenj in grom in ki ubija. Takoj je dal znamenje Sivki in tekla sta, kar sta le mogla. Toda strel je počil in med tem ko je Kazan divje rentočil v jezi zoper predmet, ki ubija in zoper ljudi, je nekaj živjagaje letelo preko njegov glave.

Nato je zagrmelo še drugič, to pot je Sivka zaječala od bolečine in se zvalila v sneg. A hitro se je dvignila in s pomočjo Kazana se je umaknila

v majhen gozd. Tu se je ustavila in si lizala ranjeno ramo, med tem ko je Kazan pazil. Človek s puško je šel po nju sledu, se ustavil na mestu, kjer je bila volkulja Sivka padla in si pogledal sneg. Nato je stopal naprej.

Kazan je z gobcem pomagal Sivki, da se je spravila na noge in tekla sta naglo naprej ter se skrila v varnem zavetju v goščavi, ki je rastle ob bregu jezera. Cel dan je Kazan skrbno pazil, med tem ko je ležala Sivka na snegu. Naglo se je vrnil, da vidi kaj je, in duhal veter. A človek je bil že šel naprej.

Zato pričakujejo, da bo v zraku več roparstva izvršenega, kakor ga je bilo doslej pri transkontinentalnemu prevozu.

Roparstvo in banditstvo se ne bo zatrla toliko časa, dokler bo vladal v človeških srcih pohlep po tujem blagu in dokler ne bo človeška vest tako disciplinirana, kakor uči krščanstvo s svojimi principi: "Ne želi svojega bližnjega blaga!"

Joliet, Ill.

— V naši okrajni ječi se zopet nahaja mladi zločinec Walter Mateja star 19 let. Zadnji četrtek 31. julija zvečer sta Mateja in neki Irving Mitchell 17 let star, napadla neki avtomobil z namenom, da oropata potnike. Imela sta revolverje in bila pripravljena na vse. Skočila sta vsak na eno stran avtomobila in zapovedala vozniku in neki potnici roke kviško. V tem hipu pa ustrelil iz avtomobila potrolman Solomans katerega sta napadla. Mitchell je bil do smrti ustreljen in Mateja pa je nekoliko ranil s strelom na levi nogi. Mateja je bil na to prijet in odveden v okrajno jetnišnico, kjer se bo moral radi tega zagovarjati pred sodnijo.

Tako gre naprej razna mladina. Pobalini 16, 17, do 19. let stari napadajo pasažirje s samokresi, jih oropajo ali celo usmrtijo. Ali vidiš, kako neumestno si zadel Peter Zgaga tedaj, ko si zapisal, da do 18. leta ni za dati otrokom dela? Pogled zavistnež, Mitchell je imel komaj 17. let, za delo še premlad, za napad s revolverjem v roki na mirnega potnika pa ni bil premlad! Kaj praviš k temu?!

— William Anderson na 310 — W. McDonough Str. je bil obsojen na \$5.00 denarne globe, ker je davil svojo sestro radi nekega spora z njo. Njenega moža, ki jo je hotel braniti je pa podil po ulici z britvijo.

— Štirje črnci so napadli in na tla pobili Ed. McGovana s 507 — W. Jasper Str. mu odvzeli \$17. v gotovini nekje na Marion in DeKalb St. Napadalcu so utekli, ne da bi pustili za seboj kako sled.

— Zasledovalci hude pijače imajo izborne nosove. Te dni so prirgovili celo v mesnico Anton Kriza na 2001 1/2, Ruby St. in našli v ledenici eno flaško ta "hudega." Kriz se je počutil seveda zelo iznenadnega, toda vse ni pomagalo nič, moral je s policaji, ki so ga dovedli pred stroga sodnika, ki ga je obsodil za neznano svoto, ker je imel pod streho prepovedanega Jakca.

Poročevalec.

Iz Zapada.

Peterček v New Yorku se večkrat pošteno samega sebe po zobeh "uflikne." Okajen in pod vplivom alkohola je pisal članek "Da se razumemo."

Naslednji dan je volkulja Sivka šepela. Skrbno sta motrila vso polrajino in slednjič prišla do ostankov starega taborišča. Kazan je kazal zobe in jezno rentočil v sovraštvo do človeka, ki je bil pri svojem odhodu pustil svoj duh. Zelja je vstala v njem, maščevati rano volkulje Sivke. Njegove lastne rane, ki so se bile komaj zacelile, so še povečale njegovo razburjenje. Z gobcem ob tleh je skušal razkriti pod novim snegom, v katero smer je bil odšel sovražnik. Pozabil je bil na njegovo puško.

Tri dni sta Kazan in volkulja Sivka vkljub njenemu šepanju ki se je nadaljevalo, tekala na slepo srečo vedno naravnost naprej in napravila precejšno pot. V noči tretjega dne, bila je noč, v kateri se

Na vse pretege hiti denuncirati pred slov. javnostjo moža, ki se je doslej izkazal, da je popolnega zaupanja vreden mož. Ta mož je Mr. Grdina, katerega sem te dni osebnost čul na kat. shodu, ki je govoril za našo najstarejšo podporno organizacijo K. S. K. Jednoto. Njegove ognjevitve besede kipe iz poštenega vernega slov. srca. Sedaj šele, ko sem ga čul govoriti vem, da ni moglo biti ravno prijetno za to newyorško liberalno zgubo, ko ga je gromovnik Mr. Grdina izmival na kat. shodu v Vel. New Yorku. Povedal mu je resnico in ta pa ubogega trčenega potvarjalca že in skeli, kakor neozdravljiva rana. Ob vsaki priliki se zaletuje v njega, da bi ga denunc. in pred javnostjo očrnil. Ampak, ko bi trčeni urednik G. N. vedel, koliko slov. javnost da še na njegovo neslano čvekanje, bi niti za pero ne prijel. — Še manj pa bi skušal svoje neslanosti prinašati pred slov. javnost.

Mi starejši, ki opazujemo odkar kameleonski list G. N. igra sramotno vlogo na polju ameriškega časnikaštva, temu listu toliko verjamemo, kakor kak starokrajski sodnik ciganu uzmoviču, kadar se pred njim izdaja za poštenjčkoviča. Mi smo bili priča, ko je ta list še vedno napadal tiste, ki niso hoteli trobiti z njim v njegov liberalni rog. To je delal proti vsem uglednim duhovnikom, niti redovnim šolskim sestram ni prizanašal. Lastnik tega kameleonskega lista je povzročil prvi razdor pri najstarejši slov. kat. jednoti. Kliče, ki so se zbiralale okrog korita G. N. so vedno utikale svoj nos v vsako slov. organizacijo in iskali dlake v jajcu. Ta nesramni list je tista nesreča slov. naroda, da je radi njegovega švigašvaganja zgubilo toliko naših nekdanjih vernih Slovencev svoj najdražji biser sv. vero. In ti črni hajduki, se drznejo priti pred slov. javnost in napadati našega kat. voditelja Mr. Grdinata, na nakterega je ponosa cela Ameriška Slovenija.

Moja sodba pri tem je ta: Ljudje pri G. N., ki so brez vsakega značaja so se nemerljivo izigrali. Slovenski narod jim obrača hrbet. Kameleonski list zgloblja na desni in levi. To jih pa jezi, da sika iz svojega brloga, kakor razdraženi gadje in kače klopotače. V svoji onemoglosti

prikaže prvi krajec nove lune, je Kazan zapazil svežo sled.

Bila je tako sveža, da se je na mah ustavil, tako naglo, kot bi ga bila zadela krogla v njegovem teku. Vsaka mišica v njegovem telesu je začela drgetati in njegova dlaka se je ježila.

To je bila človeška sled. Bili so tu odtisi sani, psov in tudi snežnih čevljev človeka, ki je bil hodil peš.

Tu pa je dvignil Kazan svoj gobec proti zvezdam in iz njegovega grla je prišel divji in jezni klic na tolpo njegovih bratov in odmeval daleč skozi Wilderness. Ta klic, ki ga je ponovil večkrat, ni še nikoli bil tako peklenski in turoben.

Čuli so ga in prvi klic mu je odgovoril, nato drugi, nato

hočejo še oklati kar morejo doseči predno se v tem nesramnem delu ne stegnejo kot docela premagani in izigrani. Zakaj proklete je slab tisti, ki tako politiko in tako brozgo podpira, kakor jo zastopa kameleonski newyorški liberalni list!

Načjarton..

Ely, Minn.

Cenjeni g. urednik: — Ker Vi tako radi objavljate novice iz raznih slovenskih naselbin, jih Vam pošiljam zopet nekoliko, da jih obesite na ta veliki zvon v Vašem listu, da bodo znali za nje od blizu in daleč.

Mr. John Golob iz Hibbinga se je mudil te dni z advokatom Stričičem v našem mestu. Bila je namreč sodnijska obravnava, pri kateri sta morala biti navzoča. Mr. Golob je mestni klerk mesta Hibbing.

Mr. T. J. Murn se je te dni odpeljal proti jugu v Sauk Rapids, kjer bo prebil ves svoj soprog par tednov po čitnic. Obenem se bo Mr. Murn tudi vdeležil konvencije ameriške legije v St. Cloudu.

Iz Chisholma, se je tukaj mudila družina Mr. Steve Stonicha na par tedenskih počitnicah. Bivali so vsi pri starih njegove žene pri Mr. in Mrs. Mike Stark.

Miss Jennie Arko se je tudi mudila zadnji teden na Elyu na počitnicah. Obiskala je razna jezera okrog našega mesta, ki jih imamo v izobilju.

Pa še druge novice imam. Kaj pa mislite, da gospa Štorklja na Ely nikdar ne pride? Hm, pa še kako rada pride zlasti v poletnih dneh, da se umakne južni vročini. Tako je "špancirala" te dni okrog Mr. in Mrs. Louis Bregantove družine ter ji je pri tej priliki izročila čvrsto hčerko. — Potem se je pa spomnila, da pri Mr. in Mrs. John Puceljnovi družini je še tudi "placa" za enega boarderja in izročila jim je za spomin čvrstega korenjaka sinčka. —

Tako le g. urednik če boste pridni, pa se bom še kate-rikrat oglašil in Vam kako poslal za Vaš ta veliki zvon.

Poročevalec.

SMRTNA KOSA.

IZ La Salle, Ill. nam poročajo žalostno vest, da je tamkaj preminula dne 31. julija po dolgi in zelo mučni bolezni dobro poznana blaga ga. Vincencija Komp Sr. Pogreb se je vršil dne 3. avg. ob veliki udeležbi njenih prijateljev in prijateljcev, ki so jo spremili k zadnjemu počitku na mirodvor. Blago pokojnico ki je bila velika dobrotnica katoliškega tiska, vsem najtopleje priporočamo v molitvah. Žalujemočemu soprogu pa v teh njegovih žalostnih dneh, izražamo najsrečnejše sožalje! Rajniki njegovi soprogi pa svetijo večna luč in naj spava v miru!

tretji, nato cela vrsta. Celu volkulja Sivka se je vsedla na svoj zadek in zedinila svoj glas s Kazanovim.

Tam daleč pa, na belem snegu, je človek ves bled ustavlil svoje pse, da poslušajo, med tem, ko je slab glas, ki je prihajal od sani, vprašal: "Oče, to so volkovi. Ali nam sledijo?"

Človek je molčal. Ni bil več mlad. Luna je sijala na njegovo dolgo belo brado in je napravljala še bolj strašno njegovo visoko postavo. Na sanah je bila mlada žena, ki je dvignila glavo z medvedjega kožuha, na katerega se je naslanjala kot na blazino. Oči mlade žene so se zasvetile v luninem svitu, ki se je odbijal v njih. Tudi ona mu je bila blede. Lasje so ji padali v gosti in svilnati kiti na

GLASILO ŽUPNIJE SV. STEFANA.

Popravki, ki so se vrnili v zadnjem polletnem poročilu.

Štev. 43. je J. Orinig in ne Vera Bernik. Dal je v 7 kovertah 40c. mesečnine \$1.75.

Štev. 161. John Horwath (22 Pl.) dal VSE koverta. Ostalo kakor poročano.

Štev. 180. John Jerič dal za Velikonoč \$5.00. On je tudi med onimi, ki dajo vsako nedeljo \$1.00.

Štev. 515. Mihael Trinko dal VSE koverta.

Štev. 770. Alouis Železnikar za Velikonoč \$5.00.

Štev. 771. Mihael Železnikar VSE koverta vrnil naenkrat in plačal za celo leto naprej po 10c. na nedeljo.

Štev. 869. John Denša ml. dal za Velikonoč \$3.00 in ne \$1.00.

Štev. 14. Agnes Avguštin dala VSE koverta. Ostalo kakor oznanjeno.

Štev. 15. Frank Avguštin dal VSE koverta. Ostalo kakor oznanjeno.

Štev. 283. Peter Kurce za Velikonoč \$2.00.

Naš jesenski bazar letos bo:

v soboto 15. novembra v nedeljo 16. novembra v soboto 22. novembra v nedeljo 23. novembra v sredo (Thanksgiving) 26. nov. v četrtek 27. novembra (Sklep.)

Prosimo vsa društva, ki nameravajo imeti kake zabave to jesen, da to vpoštevajo, da ne pride več zabav na en dan.

Za ta letošnji bazar bomo prosili vse farane tri stvari:

1. da vsak sprejme knjižico s 100 številkami po 10c. številka, katero bomo vsakemu poslali. Za te knjižice je daroval dobitek Mr. Karol Bregantič in sicer srebrni "table set," t. j. 6 srebrnih velikih, 6 malih žlic, 6 nožev in 6 vilic, žličke za sladkor in za poljivko, skupaj 26 kosov v vrednosti nad \$50.00.

2. da vsaka družina gotovo skuša med svojimi prijatelji drugih narodnosti in ver in med onimi, ki v cerkev ne hodijo, prodati kolikor mogoče veliko števil. Bazar je največ za to, da farani kolikor mogoče nabere podpore za svojo cerkev od tistih, ki niso farani, ali vsaj dobri ne. Greste na delo, nesite seboj knjižico. V Chicago dobivamo take knjižice iz vseh strani Amerike. Zato naj vsakdo poskusi napolniti to knjižico pri drugih. Kolikor pa misli vsakdo sam dati, naj pride še po eno posebno knjižico. — Zato naj se nihče ne izgovarja: "Nisem nič prodal, saj jih ima vsak!" Dobro, ker ima knjižico vsak zato pa prodajaj številke med ne-farane. Tam je pa nihče nima. Knjižice se morajo vrniti vse vsaj do Thanksgiving dneva.

3. da da vsaka družina, kake male darove za "fair." Saj veste, kako neradi greste po hišah beračiti. Prišete darove vsi v župnišče in sicer kolikor mogoče vsaj prvi teden novembra, da vidimo, koliko, bomo imeli.

Farani, hočete imeti dvorano, lepo, zračno dvorano, s krasnim odrom? s krasnim prostorom za zabave in prireditve?

Dobro! Nikar ne zabavljajte na svojo duhovščino, nikar ne govorite samo. Z jezikom se ne bo nič zedalo. Besede in zabavljanje je tudi zastani. Nič ne da zanje nič. Edino kar šteje pri zidavi je \$\$\$ — Zato pa haid na noce! Pomagajte sedaj pri tem "fairu!" Ako boste vsaj 500 družin nakolek vsaka po \$10.00 in sami če boste dali toliko in na fairu bomo nekoliko naredili — na bo prav lahko \$10.000 čistga. Seveda samo vsi, prav vsi, morate pomagati. Dosedaj so nas vse naše sosednje naselbine še vselej "bitale." Bili smo zadnji. Farani, dajmo letos vsi zavihati robove in pomagati vse druge. Pokazimo, da nismo tako zanič, kot kakoršni veljamo.

ramo in nekaj je stiskala na prsa.

Mož je odgovoril čez nekaj trenutkov:

"Sledijo menda kakemu severnemu jelenu ali karibuju." Vrgel je pogled na petelina svoje puške in dodal:

"Ne boj se, Jeani! Utaborili se bomo pri prvih drevesih, kjer bomo našli dovolj suhljadi, da si zapalimo ogenj. Naprej, psi! Naprej, na pot! A! A! A! Kuš!"

In pokal je z bičem nad uprego. Iz zavoja pa, ki ga je mlada žena držala stisnjena na prsa, se je začel zalosten klic, ki so mu odgovarjali raztreseni glasovi volkov.

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY.)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državh Severne Amerike **SEDEŽ: JOLIET, ILL.** Inkor. v drž. Ill. Inkor. v drž. Pa.
Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR.

Predsednik GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik JOS. PAVLA KOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Gl. tajnik JOS. SLAPNICKAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja REV. J. C. MERTEL, 223-57th St. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR.

ANDREW GLAVACH, 1844 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.
JOHN PETRICH, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR.

ANTON STRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOS. KLEMENČIČ, 1212 N. N. Broadway, Joliet, Ill.
FRANK PAVLA KOVICH, 28 School St., Universal, Pa.

Do dne 31. dec. 1923. je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$32.778.16.

Prosimo Slovence in Hrvatce, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo, ter ga pridružijo Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov (še). Sprejemajo se moški in ženske, od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Ko dosežemo število 2000, se zviša zavarovalnina na \$1.000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE H DRUŽBI SV. DRUŽINE!

Na obrežju Vermiljskega jezera

(Dalje.)

Veš, kaj takega se ne vidi vsaki dan. Zmotil. Da sem se le, sem zelo vesel. Zdaj bom pa še večkrat prikrevsal na Eveleth, za kaj veste g. urednik, kjer je lepa slovenska pesem, tam sem tudi jaz rad. Vse je bilo lepo v cerkvi, a jaz sem zelo zbirljiv, ne morem pomagati, nekaj se mi ni dopadlo. Ali uganete g. urednik, kaj?

E, pa Vi, tako sem vsaj slišal, slabo ugibate, bom pa naravnost povedal. Čudno se mi je zdelo, da ni bilo č. g. duhovnega vodje v cerkvi. Jaz vsaj sem bil prepričan, da ga bom videl med duhovščino. Tako se tudi jaz včasih zmotim.

Ugibati znam pa bolj kot Vi, g. urednik. Zato ugibam. Da č. g. vodja, ki je ob enem "fajmošter" tam nekje blizu "Spitzburgha," ni imel časa ali pa mogoče tudi ne volje, priti v našo mrzlo Minnesoto. Kaj pa Vi rečete g. urednik. Ha? Na pomoč je prišel k sv. maši postrežljivi slovenski g. župnik iz Hibbinga, č. g. Fr. Sedej, ki je z mladeniškim ognjem zapel sklepno pesem pri sv. maši. Per maj lunaj, Ti rečem, tako lepo je potekel prvi del katoliškega shoda, da je bilo veselje. Veš, lahko točič britke solze, da nisi bil navzoč! Da, da, greva me, a grevenga je po smrti prepozna, so mi nekaj rekli moja mati. A, povej mi še, dragi prijatelj, kakšno je bilo zborovanje. Le počakaj, bom Ti že povedal, a po vrsti, veš, kakor so hiše v Trsti, ali so vsaj bile nekaj.

Zdaj se bojim, da jim je bil nekaj krasnega!

— Na koro je pel med sv. mašo mešan zbor tako lepo in pravilno, da se je moral vsak čuditi, kako je kaj takega mogoče na Evelethu, kjer nimajo starih in izurjenih pevskih moči. Mislil sem, da na Evelethu ni mogoče slišati lepega petja, a sem se zopet enkrat

POTEK RAZPRAVE MORILCEV ROBERT FRANKSA.

Najeti zdravniki se trudijo dokazati, da dečka nista normalna, med tem ko se državni pravdnik Crowe, trudi dokazati nasprotno.

Državni pravdnik Crowe in Dr. William Healy, sta v torek dne 5. avgusta bila celi dan v enemu najhujših bojov, kar jih je še bilo pri tej obravnavi. Skoro bi se reklo, da je iz tega boja izšel kot zmagovalec Crowe. Zdravnik Healy si je prizadeval vse mogoče člene dokazil spraviti v eno verigo, katera bi morilce rešila vrvi, med tem ko je Mr. Crowe, s svojimi dokazili pletel vrv za morilce. Državni pravdnik ne odstopi od tega, da sta morilca take vrste zločince, ki zaslužijo po pravici — vešala, med tem ko plačani zdravniki trde, da nista normalna in, da se ju mora soditi milostno. — Ko je pri neki priliki med prerokanjem z dr. Healyjem Crowe imenoval morilce kot zločince, je rekel zdravnik, da se dela krivica ako se ju imenuje zločince. Crowe pa pravi: Seveda zato ker sta sinova milijonarjev, drugače bi pa že — visela.

V sredo dne 6. avgusta, je bil spoznan kot glavni morilec, Robert Franksa, — Richard Loeb. On je prizadejal smrtni udarec z dletom po glavi svoji žrtvi. To izpoved je podal dr. Glueck iz New Yorka, kateri je tudi plačani zdravnik, da olajša kazen morilcema. Rekel je, da mu je Loeb povedal vse podrobnosti umora in priznal, da ga je on umoril.

— Elk Point, S. D. — Na nekem otoku na Missouri reki, so našli prohibicijski agentje dve dobro opremljeni kuhinji za žganje, kakor tudi motorne čolne, s katerimi so razpečevali nakuhano prepovedano pijačo.

— Sioux City, Ia. — 46 glav najlepše goveje živine, last John Toopa farmarja blizu Hancock, Minn., je bilo ubite ko je v hudi nevihti treščilo med živino.

— Riga, Litvinsko. — Vlakcer preti sedem milijonom lakota. V Revel in Rigo se je še

J. KOSMACH
1854 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV. VARNIŠEV. ŽELEZ. IA. KLJUČAVNIC IN STERLA.

Na najbolje delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj. Vokladam stenak oasvir.

POZOR!
Ako kaka naselbina želi, da se njen napredek zadnjega leta zabeleži v Koledarju A. M. nujno prosimo tozadnevne poročila. Če je kako društvo obhajalo svoj jubilej in ga proslavilo s slikanjem, naj pošlje podobo in za stroške klišeja. Radi bi imeli tudi podobe vseh dosedanjih vstanovnikov kolegija, ki jih bomo priobčili na svoje stroške. Mej letom smo dobili nekaj podob, ki jih pa ne kaže priobčevati, ker so preveč nejasne, bi slabo izpadle, kar dotičnim gotovo ne bi bilo prav. Stariši naj ovekovečijo vstop njih hčera v to ali ono redovno kongregacijo s priobčenjem slike v Koledarju. Koledar se že stavi, je stvar nujna. Pridno ga naročajte že zdaj, da vemo koliko ga naj tiskamo. Bo zanimiv. Prevladovale bodo povesti, ki jih imajo ljudje najrajši. Pa tudi družega poučnega berila ne bo manjkalo.

LOUIS STRITAR
2018 WEST 21st PLACI
Prevaža pohištva — premor — les — in vse kar spada prevzalo obrt. Pokličite ga po telefonu!
Phone Roosevelt: 8221

NAZNANILO.
Rojakom v Milwaukee in drugih delih države Wisconsin se bo te dni mudil naš potovalni zastopnik Mr. Frank Kurnik. Obiskal bo tudi državo Minnesoto, kjer bo vodil kampanjo za katoliški tisek. Rojake prosimo, da mu gredo na roko in mu pomagajo razširiti kar največ mogoče list Amerikanski Slovenec in Edinost ter Ave Maria.

Mr. Kurnik je tudi izučeni fotografist. Ima seboj slikarski aparat in rojakom lahko naredi slike, kateri želijo. Vsem prijateljem, in dobrotnikom in naročnikom lista A. S. in Ed. ter Ave Maria ga toplo priporočamo.

Uprava A. S. in Ed. ter Ave Maria.

da v Moskvi je v velikih skrbih radi pomanjkanja žita, pred enim mesecem pošiljalo dnevno po 2,000 ton žita, danes se pošilja le 100 ton dnevno. M. Krassin je obljubil, da bo izvozila Rusija, 2,500.000 ton žita na evropski trg, obljube pa ne bode mogoče sporniti, ker še za svoje ljudi ne bodo imeli dovolj živeža.

— Niles, O. — Na ulicah mesta Niles, je prišlo do spopada med člani Klanov in člani "Knights of the Flaming Circle," protiklansko društvo. V spopadu je bilo vseh skupaj 1,200 oseb, več oseb je bilo ranjenih.

Petdeset Meksikancev aretiranih, sumljivih umora Mrs. Evans.

Mexico City. — Meksikanski predsednik Obregon, je osebno dal povelje civilni in vojaški oblasti, da naj skrbno preiščejo zadevo umora Mrs. Evans, katera je bila od neke meksikanske bande umorjena. Meksikanska vlada obžaluje zločin in upa, da se krivci gotovo izsledijo, nakar bodo prejeti zaslužen kazni.

Do sedaj so aretirali že 50 sumljivih elementov, med njimi tudi take, ki so že preje pri gotovih prilikah grozili umorjeni.

Vladni krogi so mnenja, da je bil namen umora le radi denarja — in ne kakor se je poročalo, radi sovražnosti proti inozemcem.

Spomin polžev.

Splošno je spomin pri navadnih polžih le malo razvit. Drugače je pri nekaterih vrstah morskih polžev, ki jih imenujemo z znanstvenim imenom Patella. Spodnji del njih hišice se popolnoma prilagodi morskim tlom, vse vzbočine, skale, na kateri čepijo, se poznajo kot vdolbine na hišici. Če gre polž hrano iskat, se odstrani z dotične skale, pa pride spet nazaj, ker se gotovo tam najbolj varnega čuti. Pierront je dokazal s poskusi, da kraja svojega "stanovanja" ne pozabijo. Vzel je več polžev s skale proč in jih je imel štirinajst dni v akvariju. Potem jih je nesel v bližino tiste skale nazaj in takoj so se podali na svoj navadni prostor. Niso bili torej pozabili na svoj dom. To je tembolj zanimivo, ker sicer pri mehkužih spomina ni.

Deček ogledala.

V Chicagu v Severni Ameriki se je pojavil posebne vrste otrok, sin krojača Tiana, Samuel mu je ime, osem let je star. Deček ima take oči, da vidi vse narobe. Vidi, bere in piše narobe. Če hočemo brati, kar je pisal, moramo gledati v ogledalo. Zato mu je nadel učitelj ime "deček ogledala." Posrečilo se je njegovim odgojiteljem prepričati ga, da je vse narobe prav, kakor pa on vidi. Nenormalnosti oči mu pa ne bodo mogli ozdraviti.

Kadar postaneš brezbrizen v svojih verskih zadevah, bi te lahko imenoval — "Snail," kar pomeni — slaboten, pa tudi počasi lezno žival: počasno kretajočega človeka: trota. Požuri se toraj!

TONY DIME

1738 W. 22nd Street.
Se priporoča Slovenecem pri nakupu oblek po miri, delo unijsko jako zmerne cene blago prvovrstno.

Labo :: Florists

VRTNARJI IN TRGOVCI vse vrste svežih cvetlic, palm ferns, dreves, grmičja in raznih drugih enakih predmetov za vse prilike posebno za Svatbe in Darila.

Store Alamo Bldg. Clinton St
Greenhouse: Raynor & Mason
JOLIET, ILL.
Both Phones
Greenhouse: 327 Store: 227

Grdina in Sinovi
PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CLEVELANDU
1053 East 62. Street.
Telefoni: RANDOLPH 1881

Iz Pariza.
62.500 Parižanov in Parižank pri zadnjem ljudskem štetju ni vedelo, koliko so stari in stare. To je pa dva odstotka prebivalstva. V Parizu je 300.000 moških več kakor žensk. Lepi pariški spol pa ni "slabejši," kakor navadno pravimo: našli so 15.600 oseb nad 80 let starih, med njimi 11.480 žensk in samo 4120 moških. Zadnjič se je v Parizu produciral spet tak "čudežni otrok", ki jih matere tako rade kažejo. Ko je nehal igrati, so vsi materi čestitali. Samo neki znan umetnik ne; razžaljena mati ga vpraša: "No, kako se vam pa kaj naš fantek dopade?" — "Kakor drugim. Samo v začetku igre sem ga še bolj občudoval." — "Zakaj?" — "Ker je bil takrat še bolj mlad." Letos spomladi so jedli Parižani japonske oranže, manjše kot oreh in malo večje ko lešnik, okus pa popolnoma tak kot oranže.

POZOR!

Izvanredna ponudba!

Naprodaj imamo tri hiše en blok od slovenske cerkve. Prva zidana v tri nadstropje in ima tri rente po štiri sobe v vseh je električna razsvetljava. — Druga je lesena in ima dva nadstropja z 10 renti in klet. — Tretja Cottage s tremi renti. Lota 125X75. Mesečna najemnina \$192.00. Cena za vse tri hiše je \$13,000.00. Polovico se počaka. Morajo biti takoj prodane. Za vse nadaljne informacije se obrnite na:

MLADIČ & POLACEK
1334 West 18th St.
CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 2076.
(8-67-8.)

R. PAWLOSKI

Slovenski fotografist
Se priporoča slovenskemu občinstvu v naklonjenost!
719 No. Chicago St.
JOLIET, ILL.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vse postregli z najnižjiimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cedar ne stebre, desk in šingelne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala Predno kupiš LUMBER oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi te bomo za dovoljili in ti prihranili denar

W. J. LYONS
Naš office in Lumber Yard na voglu
DES PLAINES IN CLINTON STS

NAZNANILO

Tem potom ste vabljeni vsi Slovenci (ke) v Chicagi in okolici, da se udeležite "truck picnica" — izleta — katerega priredi

Slov. Mlad. Sam. Podp. Dr. DANICA
na dobro znani KOCHS FARMU V LEMONT, ILL.
V nedeljo, 10. avgusta 1924.

ker bo za vse dosti razvedrila in zabave. Plesa se tudi ne bo manjkalo za plesoželjne ljudi. Zbirali se bomo ob pol 9. uri zjutraj na 22nd Place in Robey Street. Preskrbljeno bo vsega dovolj! Kdor se hoče voziti s truckom naj se gotovonaznani poprej par dni pri John Štajerju na 1952 W. 22nd Pl. ali pri M. Koščaku na 1818 W. 22nd Str. ali pa pri Antonu Zupančič 1832 W. 22nd Str.
Na svidenje dne 10. avgusta!
(T-5.-C.-7.) **ODBOR.**

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

"Oh, kaj se bom možila reva, če tebe izgubim, Miha!" je tarnala ona.

"Zdaj grem k Krivcu pit," se je poslavljala ona, "da u-topim žalost. Torej, Lenka, pametna! Jožeta ne jemlji; Blaž je boljši. Toda, Lenka, ne tako, da bi se ti že možila, če bi jaz izostal štirinajst dni! Ti me moraš čakati, čeprav eno leto; če ne —," in Miha se je tako vglobil in zagrizel v nesrečno misel, da se nemara omoži Lenka, ko bo stal on na straži, da je kar divjal. Bežati je morala nevesta.

Janez Blečev pa je samo zmignil s širokimi rameni, ko mu je prišlo naročilo. "Živini še pokladem jutri," je dejal, "potem pa pridem."

Njemu ločitev ni bila težka. Očetova hiša je bila polna bratov in sestra, ki niso čislali Janeza po zaslugah. "Zdaj bodo videli, koliko sem jim jaz zadel," si je mislil zadovoljen in poln zloradosti. "Največ sem delal jaz, zato me pa imajo za bebca."

V petnajstem stoletju je naš kmet še pokoncu nosil glavo. Trud in beda ga nista še zdelavali, in tudi njemu je še preostajalo časa za razvedrilo. Zbiralo se je na pašniku staro in mlado k domačim igram. Tu so skakali in se lovili dečki, tam so rajale deklice, in na drugem koncu so se urili možje in mladeniči v streljanju. V hiši našega o-ratarja je visel v kotu križ in pod križem meč in samostrel, in kadar je prišel ukaz, je ostavil kmet lopato in motiko in se uvrstil med bojevnike. Izurjen ni bil za parado, a za resnico; in pogumen in krepak, se je bil vrlo pod domačimi vodji. Kadar pa je pregnal sovraga, je prijel zopet za drevo. A prišla so nadenj huda leta. Prihrul je Turek in moril in puščal zemljo. Rasli in rasli so davki in doklade; treba je bilo več in pridneje delati in manj in slabše jesti.

Po mestih se je razvijala kupčija in obrtnost, in prej neznana bogastva so se stekala v posamezne roke. Z denarji so se kupovale pravice in svoboščine, viri novega bogastva, na škodo kmetom. Bogastvo pa je rodilo iz lakomnosti in zapravljivosti glad in bedo. Iz mest je prešlo potratno življenje na gradove, kjer je vladala dotedaj patriarhalna preprostost. Grajske razvade so okužile kmeta, in baš ko ga je začel graščak žuliti in stiskati, da bi mogel streči svoji potratnosti, se je zbudilo tudi v seljanu neporedno hrepenenje po večjem užitku. In ko je gledal graščakovo zapravljivost poleg svoje revščine in spoznal, da si mora ravno zaradi nje on pritrgovati, je postal zavisten in nezadovoljen. Prišel se je boj med zavistnim siromaštvom in neusmiljenim bogastvom, in zmagalo je bogastvo; gorje, nepopisno gorje je zadelo kmeta. Tedaj se mu je vzelo orožje, znak prostosti, in naložila so se mu nova bremena, ker se je uprl, in nova bremena, da bi se ne upiral več. Takrat se mu je upognil tilnik, da še dandanes ponižno sklonjen prosi svoje pravde. Lakomnost in potratnost sta ugonobili rimsko državo; lakomnost in potratnost pritirali v početku državo; lakomnost in potratnost pritirali v

početku nove dobe pohlevnega kmeta do upora; lakomnost in potratnost bosta prej ali slej — mili Bog razsvetli voditelje, da obrnejo na pravo pot narode, ki z zavezanimi očmi in žamašenimi ušesi dero proti prepadu!

Belčev Janez iz Doba doma pa ni poznal nezadovoljnosti, niti ni zavidal grajskemu gospodu, da ne nosi žuljavih rok in ne popije toliko vode kakor on. Saj jedel pa vendar ni več od njega niti slajše spal. Zaradi pameti, tako so mu pravili domači, bi se smel pritoževati; a ravno s to je bil Janez, kakor mi vsi, nekako najzadovoljnejši in mnogo iskreneje je molil na čast sv. Juriju, da bi rodilo polje, nego k sv. Katarini za pravi um in pravo pamet.

Ko pa je zvedela teta, da odjezdi Gregor, se je prestrašila, da ji je ušla nit izpod prstov. "Gospojna roka je vmes," si je dejala užaljena in sklenila roke. Ko je pa je la premišljevali, sta ji olajšala togo takoj dva razloga. Domislila se je najprej Anice, kako bo njo potrlo slovo; poleg te žalosti je izginjala njena. Za Gregorja, si je mislila, je pa tudi najboljše, če odide, dokler še ne vidi in ne ve ničesar. Če ga pozabi Anica, v božjem imenu! Če pa ne — in nikdar ga ne bode pozabila — teta je storila svojo dolžnost, gospa naj gleda. Nekako prijetno je, če moreš bližnjika, ki ga je zadel nesreča, potolažiti z besedami: "Saj sem ti to že naprej pravil." Hitela je pripravljati nečaku obleko za odhod in mu ponavljala hkrati vse zlate nauke, ki jih je bil čul že tolikokrat. "Lahko noč, teta!" je dejal Gregor, ki ga je silil spanec: "Kako dober mladenič," je šepetala ona za njim; "Bog ga ohrani blagega!"

Teta seveda ni spala vso noč; a tudi Gregor dolgo ni zatisnil oči. Bujna domišljija ga je vodila po zračnih višavah in mu zidala in podirala gradove v oblakih. Kako prazno mu je teklo dosedaj življenje, in kako si je želel med širni svet! Kadar je pripovedoval med hlapci Jernej o ljutih bojih in slavnih bojnikih, se je svetilo tudi njemu bistro oko, žarela so mu temna lica in krčile se krepke mišice in plaval mu je duh tja, kjer se s krvjo kupuje slava. Čul je, kako tudi njega slave kot vrlega junaka, in rahlo so mu prebiral prsti strune, da ne bi preslišal nobenega zapeljivih glasov. In zdaj se mu je izpolnjevalo hrepenenje! A popolna vendar ni bila nova sreča. Saj je bila še tako negotova! Poslavlja pa se znana in gotova. Log in dol in domač zvonik, tovariši mladih let in skrbna tetka, kako se mu je bilo vse omililo! Tako se poslavlja s sladko bridkostjo mož od mladeniških let, naj so bila tudi trudapolna: pozabljajo se prestane nadloge, srečo pa, ki smo jo doživeli, nam večja domišljija; škoda, da ni naš spomin takisto dober za prejete dobrote, takisto slab za prestane krivice!

Drugega dne pa se je čudila teta Anini ravnodušnosti. Pričakovala je glasnega joka, in niti omedlevica bi je ne bila presenetila. A vsega tega nič! Mokro je bilo pač oko, ko je podala bratu Zigi roko, a Gregorju se je celo nasmehnila. "Kako se zna premagovati," si je dejala teta, in Anin lepi zgled je osrčil še njo. Za malo trenutij se je izgubila, da si obriše solze in poišče blagoslovljen šmarni križ. Ko mu ga je obešala okrog vratu, je tarnala, da ga ne bo videla več. "Tebe bodo ubili, Gregor," je dejala, "in jaz bom tako daleč."

Prekmurski oddelek.

Urejuje Frank Horwath.

VOZA.

Mij Prekmurci smo že več kak jezero let naveke robi i znan tudi ostanemo drugé jezerné let, damo sploh tak kaksmo bilij. Naši očovje, brati i sestre ori se borijo doma za pravice ka nji ide, lehko se borijo oni da majo tudi dobre i čedne voditele šteri ji vodijo po prekmurski potrejmčinaj ar so tej voditeli domači, je ji več strank ali samo edna prava, ove so se za blodjene ar nemajo prekmurske discipline vu sebi i tudi neso domači.

Prekmurje je eden krasen kraj, ge je vsega za dosta zita pšenice itak dele kaje potrebno to se ji tan, vesélje i dobroga serca ljudji, šteri gūčijo eden dijalekt slovenščine, šteroga se norca rédijo doma i tu vu tihini tudi. Mij pa le nikaj nemarajmo zatou gorga zijdajmo po svojoj moči, naprej kak je le mogoče vküp delajmo, malo nas je ali itak telko si lejko napravimo da pelamo naše privatna dela samij, da noma na tejtse čakali i vūpali, šteri so naši nesprotniki da bi nas odali i zapelali, dabi samo njé pomagali. Zato si premislimo kak začnemo delo zdrūžimose delajmo za naša društva za naš napredek damo meli tudi nikaj svojega da noma tak za ostani ar či si lejko pomoremo zakaj te nebi. Potpirajmo naš krščanski list Amerikanski Slovenec, Edinost šteri nas pela naprej vu krščanskom dūhi, i zidajmo na vèše tudi naš oddelek šteri de nam nahasek vu sem deli. Glédajmo za tou da de saksij pétek naš oddelek vikšij i vèksij, da do ségnemo ka de tak velki da node mou plača na zadnjoj strani kak bi tou fajno i lepo bilo da bi mij mogli tou doségnoti. Samo tak moremo napredūvati kak nam ide začetek te pomali se doségnoto, le pisati dopise novice iz nasebin. Vidite kaknam pomali ide vu Chicagi. ar se nevūpajo oglasiti, iznaselbin od prekmurcof pa je jako lepo oni se vūpajo, poglednimoje, dolnas denejo vu kot nas pretisnejo, nas eti vu Chicagi. Samo le naprej farmarje držite-se. Nove prekmurske naročnike nam tudi preskrbite iz nasebin, i agitirajte naprej i nej kabi se nadele znas pozabili.

Či eti vu Chicagi se nikaj zato nabrigajo da bi fundament napravili, te naj se nasebine oglasijo. Oni pa znajo iznaselbin, oni znajo zakojse brigajo. Zato mij eti vu Chicabi stanimo i pokažimo tudi nej ka samo na druge čakamo.

Prinas vu Porteri se tudi včasij kaj novoga zgōdij, pa noma mij tak zaspani znovicami kak so vu Chicagi prekmurski fantje, šteri se nevūpajo oglasiti malo. Mij pa eti Porterčanje či malo kaj znamo se že oglasimo, kak kukovica, da sprotoletje pride. Edna zalostna novica se zgodila 3. avgusta prinasa. Iz Porter, Ind, so se pelali za Ford karof Mr. Mrs. Čali Sideburg i prijateljica Mrs. Zhring, trije so bilij, daso se prek Michigan Central treke šteli pelati ravmoje prišeo Pulamn vlak vküp so vdarili i ji je rivau po treki 2 blaka daleč. Si trije so mrtvi, Ford je razdrūžjeni. Mrs. Zhring za pušča moža i dvoje dec.

Porter, Ind. Poročevalec.

Številka 17. Ta številka je bonapartištica. Besedi Napoleon Bonaparte imata 17 črk, ravno toliko Napoleon, roi de Rome (rimski kralj). Napoleon III. je bil rojen leta 1808., sešte številke so 17. Njegova žena, cesarica Evgenija, je bila rojena l. 1826., sešte številke, pa imaš spet 17. Poročila se je leta 1853., spet 17. Od 1853. do 1870., torej do nesrečne francosko-nemške vojske, je zopet 17 let. Ko je umrl Napoleon III., je bil njegov sin 17 let star, padel je v Afriki, preboden 17-krat od napadalca.

Koliko pojedjo žuželke. To vemo, da razmeroma dosti več, kakor človek. A vendar se začudimo, ko beremo o nekem Amerikancu, ki je opazoval križastega pajka, koliko je pojedel v enem dnevu: 1 strigalico, 1 hrošča, 1 veliko modro muho in 120 majhnih mušic. To je ravno toliko kakor če bi pojedel človek v enem dnevu: 1 krokodila, 1 jagnje, 1 mlado žirafa, 1 ovco in 120 golobov. Dober tek.

Montaque, Mich. Dosta se trūdi naš Mr. Fr. Horwath, za nas prekmurce, i nas kliče gde smo raztepeni po Ameriki, najse oglasimo gde što živé. Zato stem name-nom se jes oglasim znašega Michigan, pri nas ravno nega dosta novic, drugo kaje naša štrita (cesta) sigdar, vnoči i vidni puna z automobilof meje ravno dobro iti ponjoj peški, posebno decam nej. Zanimljivo je pa večkrat glidati, ti kak se što vgrabo preverše, tu ešče nej bilo smrtne nesreče, liki čise sto kaj spobije kaga doktori pelajo.

Zaj pa malo povem, kakje pri nas na farmi. Tūje poletij jako fajno, po zimi pa jako božno, kaje dosta vetra. Letina se kaže dobra, žito i pšenica, krumpi fse gredno je vesélo glidati, tak lejpo rasté. Zato pa se mamó Bogi zafaliti za tak lejpi dečž šteri namje že šest krat v juliusi lepo namočo samo kukorice so male i slabe, touje pa krivo predugo mrzlo protlitje, tudi se kaže kabou dosta grozdja letos, za štero so pivci lejko veselji. Pozdravim vse prekmurske čitalce širom Ameriki

Bara Utrōša. Preminočo soboto smo prekmurci bilij na gustūvanjij obion srečo zelemo mladomi parri mrs. mr. Anna Toni Gyorek.

IZ STAROGA KRAJA. Tišina, prvo sv. mešo so darovali 6. julija častiti gos. Kūhar Janoš novomastnik z Gradišča.

Guesti iz Ljubljane. Iz gledališča "Drama" so obiskali Prekmurje igralci. Prestavljali so dve igri "Vrag i Tlat." Bili so vu Soboti i vu Lendavi. Kak so samij pravili da so nej prišli oni da bi kaj zaslužili liki da pokažejo vu Prekmurji, Magyarom tudi, kaksaje slovenska umetnost.

Smrt salesjanskoga klerika. 5. julija je Mūra pozelela človeški aldov. g. Sivca klerik z Varžeja se je šo kopa z ednim drugim pajdašom. Priščo je vu edno globočino. plavati je neznau vodaga je potégnota na tla, več se je nej pokazao. Pokojni je z Ljubljane edini sin edne dovice.

Številka 17. Ta številka je bonapartištica. Besedi Napoleon Bonaparte imata 17 črk, ravno toliko Napoleon, roi de Rome (rimski kralj). Napoleon III. je bil rojen leta 1808., sešte številke so 17. Njegova žena, cesarica Evgenija, je bila rojena l. 1826., sešte številke, pa imaš spet 17. Poročila se je leta 1853., spet 17. Od 1853. do 1870., torej do nesrečne francosko-nemške vojske, je zopet 17 let. Ko je umrl Napoleon III., je bil njegov sin 17 let star, padel je v Afriki, preboden 17-krat od napadalca.

Koliko pojedjo žuželke. To vemo, da razmeroma dosti več, kakor človek. A vendar se začudimo, ko beremo o nekem Amerikancu, ki je opazoval križastega pajka, koliko je pojedel v enem dnevu: 1 strigalico, 1 hrošča, 1 veliko modro muho in 120 majhnih mušic. To je ravno toliko kakor če bi pojedel človek v enem dnevu: 1 krokodila, 1 jagnje, 1 mlado žirafa, 1 ovco in 120 golobov. Dober tek.

NOV NASELNIŠKI ZAKON

Po novem naselničkem zakonu so gotove osebe izvzete iz kvote, a nekatere pa imajo prednost v kvoti. Postopanje za dobavo potrebnega dovoljenja je povsem drugačno od prejšnjega. Kdor želi koga dobiti iz starega kraja, ali želi sam potovati tja in se zopet vrniti, naj se obrne na mene za pojasnila in potrebne spise. Rojaki v Zapadni Pennsylvaniji najboljše storijo, če pridejo osebno k meni. Uradne ure v pisarni od 9. do 5. Zvečer in ob nedeljah pa na domu 208 — 57th Street.

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR.

soba 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa. (Nasproti sodnije)

Za dobro pohištvo

SE obrnite vedno na staro poznano veletrgovino.

Ako hočete Vaše domove opremiti s trpežnim in dobrim ter lepim pohištvom, tedaj pojdite tja, kjer se tako pohištvo prodaja.

Ako hočete imeti v Vaši kuhinji dobro peč, dobro kuhinjsko posodo tedaj pojdite isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM POHIŠTVOM.

1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

BOLJŠE DELO ZO-BOZDRAVILSTVA ZA MANJ NOV-CEV.

Ako imate kaj sitnosti s svojimi zobmi, je najbolje, če jih daste popraviti predno greste na dopust ali počitek. Ako jih zdaj ne daste popraviti, se vam bo to odtegnilo, ker na potovanju ali od doma, ni misliti na zobozdravnika.

Mi popravimo vaše zobe v kratkem času, da boste zadovoljni.

Preiščemo in ocenimo zastonj. — Postrežnice. Phone 4854.

VSE DELO JAMČENO

BURROWS

ZOBOZDRAVNIK D'Arcy Bldg. 2 nadstropje.

Odrpto vsaki dan in zvečer ob nedeljah do polдне. Vogel Chicago in Van Buren ceste. Joliet, Ill.

VAŽNO ZA SLOVENCE V JOLIETU!

Ali veste, da ni PRVA SLOVENSKA ČISTILNICA OBLEK nič bolj oddaljena od Vas, kot Vaš telefon? Pokličite 5963. Mi bomo prišli po Vašo obleko, in v par dneh Vam jo bomo spet pripeljali na dom, čisto in popravljeno, kot bi bila nova. Mi čistimo moške in ženske obleke, zastore (Lace Curtains), preproge (Rugs and Carpets), sploh vse, kar spada v čistilniško obrt. — Obleke po meri od \$35.00 naprej.

THE NATIONAL CLEANERS, DYERS AND TAILORS. RUDOLF POŽEK, 400 Granite Street, ALBERT FREDERICK, JOLIET, ILL.

SLOVENSKE GOSPODINJE

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše — MESO IN GROČERIJO — istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso, ter vse druge predmete, ki spadajo v področje mesarske in gročerijske obrti.

JOHN N. PASDERTZ

Cor. Center and Hutchins Street, JOLIET, ILL. Chicago telefon 2917.

J OSEPH PAVLAK

PRVI SLOVENSKI POGREBNIK IN EMBALMER V CHICAGI.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1814 — So. Throop Street, Chicago. Phones: CANAL 5903 in 5666.